

Seat No. _____

HAN-19080002030504
M. Com. (Sem.-III) (CBCS)
(W.E.F. 2019) Examination
June - 2023
Human Resources
(Strategic Human Resource Management)
(New Course) (Elective-5) (Group-4)

Time : 2½ Hours / Total Marks : 70

- 1 (અ) વ્યૂહાત્મક HRMને વ્યાખ્યાયિત કરો અને તેની વિશેષતાઓ અને ઉદ્દેશ્યો સમજાવો. 10
- (બ) પરંપરાગત HRM અને વ્યૂહાત્મક HRM વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 10

અથવા

- 1 (અ) માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપનના રોકાણ પરિપ્રેક્ષ્ય અને સંસ્થાના માનવ સંસાધન સંચાલનમાં તેના રોકાણ અભિગમને અસર કરતા પરિબળોની ચર્ચા કરો. 10
- (બ) SHRMના અમલીકરણમાં આજના મેનેજરો સામે ઉદ્ભવ થતા પડકારો/ અવરોધોની ચર્ચા કરો. 10

અથવા

- 2 (અ) નોકરી/જોબનું વિસ્તરણ, ફેરફાર અને સમૃદ્ધિ સમજાવો. તેઓ કેવી રીતે એકબીજાથી સમાન અને અલગ છે? 10
- (બ) મોટા ભાગના સંગઠનો/સંસ્થાઓમાં પરિવર્તન માટે કયા અવરોધો અસ્તિત્વમાં છે, અને તે કેવી રીતે દૂર કરી શકાય? 10

- 3 સંસ્થાની ભરતી અને પસંદગીના કાર્યોમાં સામેલ વ્યૂહાત્મક મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો. તેમજ સ્ટાફિંગમાં નવીનતમ વલણોની પણ ચર્ચા કરો. 15

અથવા

- 3 (અ) તાલીમ અને સંસ્થાકીય વિકાસ વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો અને વ્યૂહાત્મક 7.5
એચ.આર. મેનેજમેન્ટમાં દરેકની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો.
- (બ) પર્ફોર્મન્સ સંચાલન પદ્ધતિ ડિઝાઇન કરવામાં એમ્પ્લોયરોની સામે આવતી 7.5
મુખ્ય વ્યૂહાત્મક સમસ્યાઓ ઓળખો.
- 4 (અ) વળતર પ્રણાલી શા માટે ન્યાયપૂર્ણ હોવી જોઈએ? સંસ્થા કેવી રીતે 7.5
ન્યાયસંગત વળતર સિસ્ટમ ડિઝાઇન કરી શકે છે?
- (બ) કર્મચારીના નિશ્ચિત વિરુદ્ધ ચલ પગારના લાભો અને મર્યાદાઓની ચર્ચા 7.5
કરો. આવા નિર્ણયો કર્મચારીની ભરતી, પ્રેરણા અને રિટેન્શનને કેવી રીતે
અસર કરી શકે?

અથવા

- 4 આના પર નોંધ લખો: 15
- (1) કર્મચારીઓની છટણી અને એમ્પ્લોયર માટે કેવી પરિસ્થિતિમાં છટણી કરવી 7.5
ફાયદાકારક હોઈ શકે છે?
- (2) સંસ્થા તેના સૌથી મૂલ્યવાન કર્મચારીઓને જાળવી રાખવા માટે જે પદ્ધતિઓ/ 7.5
રસ્તો વાપરે છે તે.
- (3) સામૂહિક સોદાબાજી અને સામૂહિક-સોતાબાજી કરારમાં સર્વસંમતિ સુધી 7.5
પહોંચવામાં નિષ્ફળતાના સંભવિત પરિણામો.

ENGLISH VERSION

- 1 (a) Define strategic HRM and explain its features and . 10
objectives
- (b) Explain the difference between traditional HRM and 10
strategic HRM.

OR

- 1 (a) Discuss the investment perspective of human resources 10
management and the factors affecting an organization's
investment orientation in its management of human resources.
- (b) Discuss the Challenges/Barriers faced by Today's managers 10
in the implementation of SHRM.

- 2 What does design of work systems mean? What are the critical factors to consider in the design of work systems? What particular role does technology play in the design of work systems. 20

OR

- 2 (a) Explain job enlargement, rotation and enrichment. How are they similar to and different from each other? 10
- (b) What kind of barriers to change exist in most organizations, and how can they be overcome? 10
- 3 Discuss the strategic issues involved in the recruitment and selection functions of an organization as well as the latest trends in staffing. 15

OR

- 3 (a) Explain the relationship between training and organizational development. Discuss the roles of each in strategic HR management. 7.5
- (b) Identify the major strategic issues an employer faces in designing a performance management system. 7.5
- 4 (a) Why should compensation systems be equitable? How can an organization design an equitable compensation system? 7.5
- (b) Discuss the advantages and limitations of employee pay being fixed versus variable and dependent on performance. How might such decisions impact recruiting, motivation and retention? 7.5

OR

- 4 Write notes on : 15
- (1) Employee Layoffs and conditions under which layoffs might be advantageous to an Employer.
- (2) Methods/ways an organization use to retain its most valued employees.
- (3) Collective Bargaining and the possible outcomes of failure to reach consensus on a collective-bargaining agreement.